

Prosjekt 20780105 Repslaging, Kristiansund

Dokumentator Trude Hoflandsdal Letnes, HFS

I dagene 23. – 27. september 2007 ble det gjort dokumentasjon av utdriverteknikken på Brunsviken reverbane i Kristiansund.

Deltakere var tradisjonsbærer Anton Røsand, repslager Ingunn Undrum og lærling Michael Riley ved Hardanger Fartøyvernssenter (HFS) og dokumentator Trude Hoflandsdal Letnes (HFS).

Brettet sørger for at garna får rett posisjon i kordelen.

Børsinger, presser garna i posisjon før de går ut på banen og drives ut.

Brunsviken reperbane ble anlagt i 1856 av Lars F. Brun, og har vært i drift fram til for få år siden. Utdriverteknikken ble vanlig ved norske reperbaner tidlig på 1900-tallet, og Brunsviken fikk sin første maskin i denne perioden. Den utdrivermaskinen som står i banen i dag er av dansk produksjon og er fra 1941. Fram til utdriverteknologien ble tilgjengelig, måtte repslugeren legge alt garn utover banen før de kunne tvinne garna sammen til kordeler. Med utdriverteknikken kunne man trekke garnet utover banen samtidig som man tvinnet kordelene.

Kordelene ble så samlet på en krok, og man slo tauet. Men i likhet med den før-industrielle teknikken, var det også her repslugerens gange med toppa som avgjorde tauets egenskaper.

Utdriverteknologien har stått sentralt i repslugningens historie, og representerer en viktig mellomstadium mellom håndarbeidet og industrialiseringen. Det var derfor svært viktig for oss som deltok i prosjektet at denne kunnskapen ble overført og at kunnskapen ble dokumentert.

Målet med dokumentasjonsprosjektet var derfor todelt. For det første skulle Ingunn lære å håndtere utdrivermaskinen, og bli gjort kjent med de vurderinger og innstillinger som ble gjort når man slo tau med den. For det andre skulle hele arbeidsprosessen dokumenteres i lyd og bilde.

Anton Røsand setter i gang maskina.
Rammene til garnrullene sees i bakgrunnen.

Mikken er anordningen som holder kordelene fra hverandre, denne festes i veggen etter hvert som utdrivaren går utover banen.

Anton Røsand sjekker balansen i tau.